

માઇકોવેવ અને રડાર કમ્પ્યુનિકેશન (4351103) - ઉનાળુ 2024 સોલ્યુશન

Milav Dabgar

May 21, 2024

પ્રશ્ન 1(a) [3 ગુણ]

વિવિધ માઇકોવેવ બેન્ડની તેમની આવૃત્તિ શ્રેણી સાથેની યાદી કરો.

જવાબ

માઇકોવેવ આવૃત્તિ બેન્ડ કોષ્ટક:

કોષ્ટક 1. માઇકોવેવ બેન્ડ

બેન્ડ	આવૃત્તિ શ્રેણી	તરંગલંબાઈ
L Band	1-2 GHz	30-15 cm
S Band	2-4 GHz	15-7.5 cm
C Band	4-8 GHz	7.5-3.75 cm
X Band	8-12 GHz	3.75-2.5 cm
Ku Band	12-18 GHz	2.5-1.67 cm
K Band	18-27 GHz	1.67-1.11 cm
Ka Band	27-40 GHz	1.11-0.75 cm

મેમરી ટ્રીક

"Large Ships Can eXamine Kindly Using Knowledge Always"

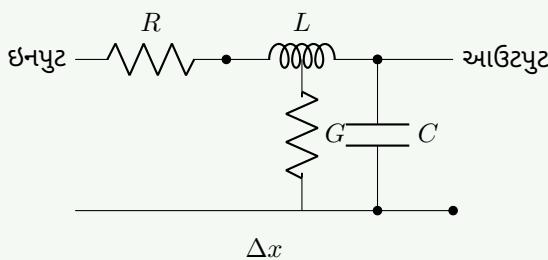
પ્રશ્ન 1(b) [4 ગુણ]

ટ્રાન્સમિશન લાઇનનું સામાન્ય સમકક્ષ સર્કિટ દોરો. લોસલેસ લાઇન માટે લાક્ષણિક અવબાધ માટેનું સમીકરણ લખો.

જવાબ

ટ્રાન્સમિશન લાઇન સમકક્ષ સર્કિટ:

આફ્ટર 1. ટ્રાન્સમિશન લાઇન મોડલ

સર્કિટ એલિમેન્ટ્સ:

- R: યુનિટ લંબાઈ દીઠ શ્રેણી પ્રતિકાર
- L: યુનિટ લંબાઈ દીઠ શ્રેણી ઇન્ડક્ટન્સ
- C: યુનિટ લંબાઈ દીઠ શાન્ટ કેપેસિટન્સ
- G: યુનિટ લંબાઈ દીઠ શાન્ટ કન્ડક્ટન્સ

લોસલેસ લાઇન માટે ($R = 0, G = 0$):

$$Z_0 = \sqrt{\frac{L}{C}}$$

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

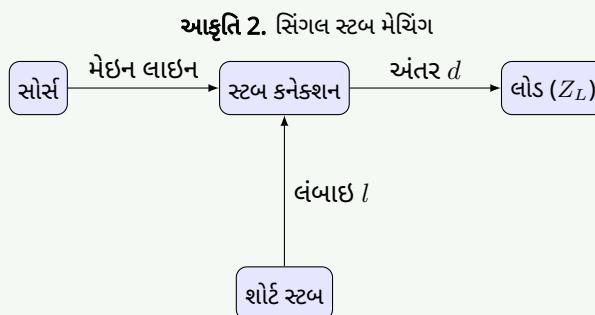
- લોસલેસ સ્થિતિ: ટ્રાન્સમિશન દરમિયાન કોઈ પાવર લોસ નથી.
- અવભાધ મેચિંગ: Z_0 રિફલેક્શન વર્તન નક્કી કરે છે.

મેમરી ટ્રીક

“Lossless Lines Love Constant Impedance”

પ્રશ્ન 1(c) [7 ગુણ]

એક જ સ્ટબનો ઉપયોગ કરીને ઇમ્પિડન્સ મેચિંગ પ્રક્રિયા સમજાવો.

જવાબ**સિંગલ સ્ટબ મેચિંગ પ્રક્રિયા:****મેચિંગ પગલાં:**

કોષ્ટક 2. મેચિંગ પ્રક્રિયા

પગલું	પ્રક્રિયા	હેતુ
1	લોડ એડમિન્સ ગણો	$Y_L = 1/Z_L$ શોધો
2	જનરેટર તરફ ખસો	પોઇન્ટ શોધો જ્યાં $G = G_0$
3	સ્ટબ સસોપન્સ ઉમેરો	રિએક્ટિવ ભાગ કેન્સલ કરો
4	મેચિંગ પ્રાપ્ત કરો	$Y_{total} = Y_0$

ડિઝાઇન સમીક્ષણો:

- સ્ટબ સુધી અંતર: $d = (\lambda/2\pi) \times \tan^{-1}(\sqrt{R_L/R_0})$
- સ્ટબ લંબાઈ: $l = (\lambda/2\pi) \times \tan^{-1}(B_{stub}/Y_0)$

એપ્લિકેશન્સ: એન્ટીના મેચિંગ, એમિલફાયર ઇનપુટ/આઉટપુટ.

મેમરી ટ્રીક

“Single Stubs Stop Standing Waves Successfully”

OR

પ્રશ્ન 1(c) [7 ગુણ]

લંબચોરસ અને ગોળાકાર વેવગાઇડ્સની તુલના કરો.

જવાબ

તુલના કોષ્ટક:

કોષ્ટક 3. લંબચોરસ vs ગોળાકાર વેવગાઇડ

પેરામીટર	લંબચોરસ વેવગાઇડ	ગોળાકાર વેવગાઇડ
આકાર	લંબચોરસ કોસ-સેક્શન	ગોળાકાર કોસ-સેક્શન
ડોમિનન્ટ મોડ	TE_{10}	TE_{11}
કટઓફ ફિક્ચરન્સી	$f_c = c/(2a)$ for TE_{10}	$f_c = 1.841c/(2\pi a)$ for TE_{11}
પાવર હેન્ડલિંગ	ઓછું	વધારે
મેન્યુફેક્ચરિંગ	સરળ	મુશ્કેલ
મોડ સેપરેશન	સારું	નભળું
એપ્લિકેશન્સ	રડાર, ઓવન	સેટેલાઇટ કમ્યુનિકેશન

મુખ્ય ફાયદાઓ:

- લંબચોરસ: બહેતર મોડ નિયંત્રણ, સરળ ફેબ્રિકેશન.
- ગોળાકાર: વધારે પાવર ક્ષમતા, રોટેટિંગ પોલરાઇઝેશન.

મેમરી ટ્રીક

“Rectangular is Regular, Circular Carries Current”

પ્રશ્ન 2(a) [3 ગુણ]

ગૃહ વેલોસિટી અને ફેઝ વેલોસિટીની વ્યાખ્યા કરો અને વચ્ચેનો સંબંધ લખો.

જવાબ

વેગની વ્યાખ્યાઓ:

કોષ્ટક 4. વેગના પ્રકારો

વેગનો પ્રકાર	ફોર્મ્યુલા	ભૌતિક અર્થ
ફેઝ વેલોસિટી	$v_p = \omega/\beta = c/\sqrt{1 - (f_c/f)^2}$	સ્થિર ફેઝની ઝડપ
ગૃહ વેલોસિટી	$v_g = d\omega/d\beta = c\sqrt{1 - (f_c/f)^2}$	સિથલ એનર્જીની ઝડપ

સંબંધ: $v_p \times v_g = c^2$

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

- ફેઝ વેલોસિટી: હંમેશા $> c$.
- ગૃહ વેલોસિટી: હંમેશા $< c$.
- સિથલ પ્રવાસ: ગૃહ વેલોસિટી પર.

મેમરી ટ્રીક

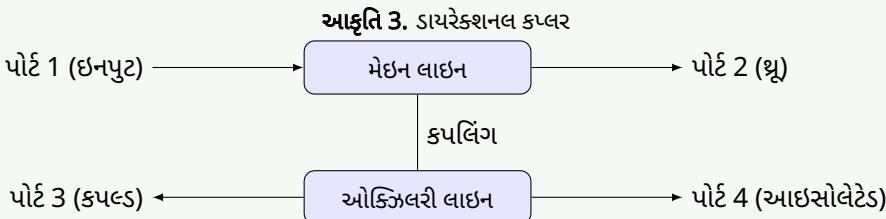
“Phase is Fast, Group Carries Message”

પ્રશ્ન 2(b) [4 ગુણ]

ડાયરેક્શનલ કપલરના સિદ્ધાંતો અને કાર્યનું વર્ણન કરો.

જવાબ

ડાયરેક્શનલ કપલર સિદ્ધાંત:

મુખ્ય પેરામીટર્સ:

- કપલિંગ ફેક્ટર: $C = 10 \log(P_1/P_3)$ dB
- ડાયરેક્ટિવિટી: $D = 10 \log(P_3/P_4)$ dB
- ઇન્સર્શન લોસ: $IL = 10 \log(P_1/P_2)$ dB

મેરી ટ્રીક

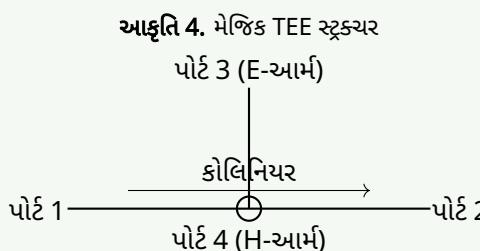
"Directional Couplers Divide Power Precisely"

પ્રશ્ન 2(c) [7 ગુણ]

બાંધકામ, ઓપરેશન અને એપ્લિકેશન સાથે મેજિક TEE સમજાવો.

જવાબ

મેજિક TEE બાંધકામ:

ઓપરેટિંગ સિદ્ધાંતો:

કોષ્ટક 5. પોર્ટ કાર્યો

પોર્ટ	કાર્ય	ફીલ્ડ પેટર્ન
પોર્ટ 1 અને 2	કોલિનિયર પોર્ટ્સ	સિમેટ્રિક
પોર્ટ 3 (E-આર્મ)	E-પ્લેન પોર્ટ	ડિફરન્સ પોર્ટ ($P_1 - P_2$)
પોર્ટ 4 (H-આર્મ)	H-પ્લેન પોર્ટ	સમ પોર્ટ ($P_1 + P_2$)

સ્કેટરિંગ ગુણધર્મો:

- આઇસોલેશન: પોર્ટ 3 અને પોર્ટ 4 વચ્ચે.
- પાવર વિભાજન: મેય થયું હોય ત્યારે સમાન વિભાજન.

એપ્લિકેશન્સ: મિક્રોર્સ, પાવર કમ્પ્યુનર્સ, ઇમ્પ્રિન્ટ બ્રિજ.

મેમરી ટ્રીક

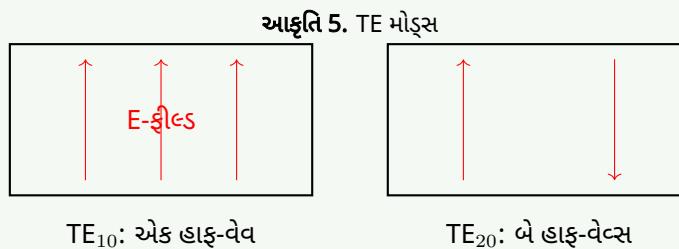
"Magic TEE Creates Perfect Isolation"

OR

પ્રશ્ન 2(a) [3 ગુણ]

લંબચોરસ વેવગાઇડ માટે TE_{10} , TE_{20} મોડ્સ દોરો.

જવાબ

 TE_{10} મોડ (ડોમિનાન્ટ મોડ):

મોડ લાક્ષણિકતાઓ:

- TE_{10} : પહોળાઈ a માં એક હાફ-વેવ વેરિએશન.
- TE_{20} : પહોળાઈ a માં બે હાફ-વેવ વેરિએશન.

મેમરી ટ્રીક

"TE modes have Electric Transverse"

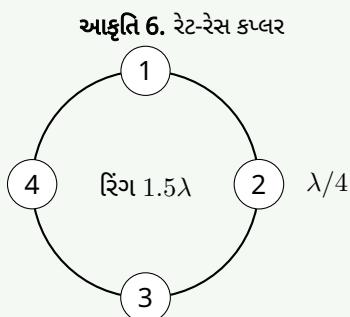
OR

પ્રશ્ન 2(b) [4 ગુણ]

જરૂરી સ્કેચ સાથે હાઇબ્રિડ રિંગનું વર્ણન કરો.

જવાબ

હાઇબ્રિડ રિંગ સ્કેચ:

ઓપરેટિંગ સિદ્ધાંત:

- રિંગ સર્કમફરન્સ: $3\lambda/2$ (1.5λ).

- પોર્ટ સ્પેચિંગ: પોર્ટસ $\lambda/4$ અંતરે છે, સિવાય કે એક ગેપ $3\lambda/4$ છે.
- આઇસોલેશન: વિલુદ્ધ પોર્ટસ વચ્ચે આઇસોલેશન.

મેમરી ટ્રીક

“Hybrid Rings Handle Half-wavelengths”

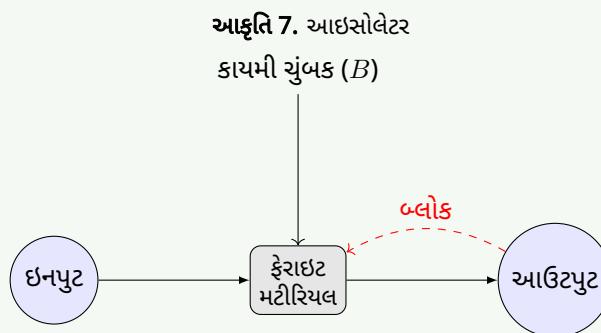
OR

પ્રશ્ન 2(c) [7 ગુણ]

સિદ્ધાંતો, બાંધકામ અને ઓપરેશન સાથે આઇસોલેટર સમજાવો.

જવાબ

આઇસોલેટર સિદ્ધાંત:

બાંધકામ અલિમેન્ટ્સ:

- ફેરાઇટ: નોન-રેસિપ્રોકલ મીડિયમ (જેમ કે YIG).
  - મેગ્નેટ: બાયાસ ફીલ્ડ આપે છે.
  - કાર્ડ: રિવર્સ પાવર એબસોર્બ કરવા માટે.
- ઓપરેટિંગ સિદ્ધાંત: ફેરાઇટ રોટેશન પર આધારિત. ફોરવર્ડ વેવ ઓછા લોસ સાથે પસાર થાય છે, રિવર્સ વેવ બ્લોક થાય છે.

મેમરી ટ્રીક

“Isolators Ignore Reverse Reflections”

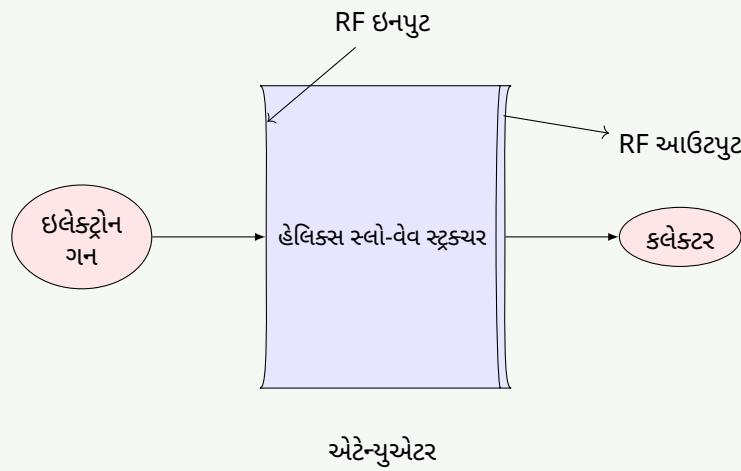
પ્રશ્ન 3(a) [3 ગુણ]

ટ્રાવેલિંગ વેવ ટ્યુબ એમ્પિલફાયર દોરો.

જવાબ

TWT એમ્પિલફાયર સ્ક્રક્ચર:

આકૃતિ 8. TWT સ્ક્રક્ચર

મેમરી ટ્રીક

``TWT Transfers Wave Through Helix''

પ્રશ્ન 3(b) [4 ગુણ]

માઇક્રોવેવ રેડિયેશનને કારણે વિવિધ પ્રકારના જોખમોનું વર્ણન કરો.

જવાબ

માઇક્રોવેવ રેડિયેશન જોખમો:

કોષ્ટક 6. રેડિયેશન જોખમો

જોખમનો પ્રકાર	અસરો	મર્યાદા
HERP (વ્યક્તિગત)	ટિશ્યુ હીટિંગ, બન્સ	10 mW/cm ²
HERO (વિસ્કોટકો)	વિસ્કોટકોનું આકસ્મીક ડિટોનેશન	વેરિયેબલ
HERF (ફ્યુઅલ)	ફ્યુઅલ ઇન્જિશન	5 mW/cm ²

જૈવિક અસરો:

- થર્મલ અસરો: ટિશ્યુ હીટિંગ (આંખો, મગજ).
- નોન-થર્મલ અસરો: કોશિકા નુકસાન (ચર્ચાસ્પદ).

સુરક્ષા: શીલિંગ, અંતર ($1/r^2$), સમય મર્યાદા.

મેમરી ટ્રીક

``Heat Energy Requires Proper Protection''

પ્રશ્ન 3(c) [7 ગુણ]

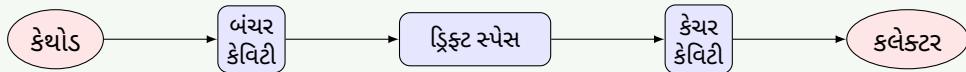
ઓપલગેટ ડાયાગ્રામ સાથે બે કેવિટી કલાયસ્ટ્રોન બાંધકામ અને ઓપરેશન સમજાવો.

જવાબ

બે-કેવિટી કલાયસ્ટ્રોન સ્ટ્રક્ચર:

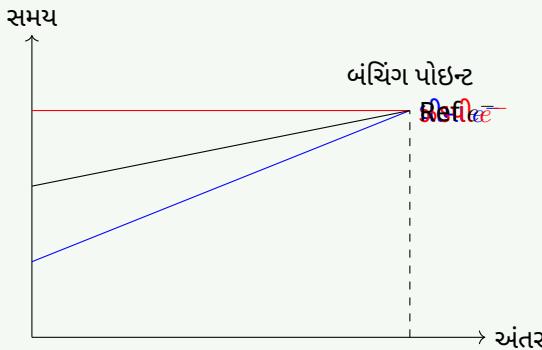
આકૃતિ 9. કલાયસ્ટ્રોન બ્લોક ડાયાગ્રામ

RF ઇનપુટ   RF આઉટપુટ

એપલગેટ ડાયાગ્રામ (બંચિંગ પ્રક્રિયા):

આકૃતિ 10. એપલગેટ ડાયાગ્રામ

ઓપરેશન સિદ્ધાંત:

- વેલોસિટી મોડ્યુલેશન: RF ઇનપુટ ઇલેક્ટ્રોન સ્પીડ બદલે છે.
- ડ્રિફ્ટ સ્પેસ: જડપી ઇલેક્ટ્રોન ઘીમાને પકડે છે, બંચ બનાવે છે.
- એનર્જી એક્સટ્રેક્શન: બંચ આઉટપુટ કેવિટીમાં ઊર્જા આપે છે.

મેમરી ટ્રીક

"Klystrons Create Bunches Through Velocity Variation"

OR

પ્રશ્ન 3(a) [3 ગુણ]

માઇક્રોવેવ આવૃત્તિ માટે એટેન્યુઅશન માપન પદ્ધતિનો બ્લોક ડાયાગ્રામ દોરો.

જવાબ

એટેન્યુઅશન માપન સેટઅપ:

આકૃતિ 11. એટેન્યુઅશન સેટઅપ

પદ્ધતિ: DUT વિના પાવર P_1 અને DUT સાથે પાવર P_2 માપો. એટેન્યુઅશન (dB) = $10 \log(P_1/P_2)$.

મેમરી ટ્રીક

"Attenuation Appears After Accurate Assessment"

OR

પ્રશ્ન 3(b) [4 ગુણ]

માઇક્રોવેવ રેન્જ પર વેક્યુમ ટ્યુબની મર્યાદાનું વર્ણન કરો.

જવાબ

વેક્યુમ ટ્યુબ મર્યાદાઓ:

કોષ્ટક 7. વેક્યુમ ટ્યુબ મર્યાદાઓ

મર્યાદા	કારણ	અસર
ટ્રાન્ઝિટ રાઇમ	ઇલેક્ટ્રોન મુસાફરીનો સમય	ઘટતો ગેઇન
લીડ ઇન્ડક્ટન્સ	કનેક્ટિંગ વાયર ઇન્ડક્ટન્સ	નબળી ઇમ્પિડન્સ મેચિંગ
ઇન્ટર-ઇલેક્ટ્રોડ કેપેસિટન્સ	પેરાસિટિક્સ	ફીડબેક અને અસ્થિરતા
રિસ્કન ઇફેક્ટ	સરફેસ કંડક્શન	વધતો પ્રતિકાર

પરિણામ: ઊંચી આવૃત્તિ પર ટ્યુબ્સ કામ કરવાનું બંધ કરે છે.

મેમરી ટ્રીક

“Vacuum Tubes Fail Fast at High Frequencies”

OR

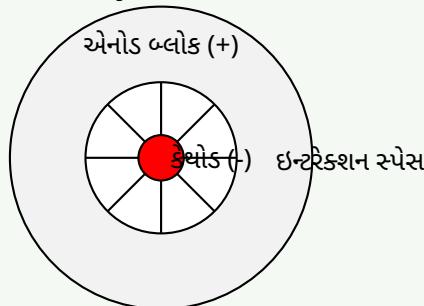
પ્રશ્ન 3(c) [7 ગુણ]

મેગ્નેટ્રોનના સિદ્ધાંત, બાંધકામ, ઇલેક્ટ્રોક્રીક અને મેગ્નેટિક ફીલ્ડની અસર અને ઓપરેશન વિગતવાર સમજાવો.

જવાબ

મેગ્નેટ્રોન બાંધકામ:

આકૃતિ 12. મેગ્નેટ્રોન કોસ સેક્શન

ઓપરેટિંગ સિદ્ધાંત:

- કોર્ડ ફીલ્ડ્સ: ઇલેક્ટ્રોક્રીક અને મેગ્નેટિક ફીલ્ડ એકબીજાને લંબ છે.
- ઇલેક્ટ્રોન ગતિ: સાયકલોઇડ ગતિ કરે છે.
- ઇન્ટેક્શન: ઇલેક્ટ્રોન્સ RF ફીલ્ડને ઊર્જા આપે છે.

મેમરી ટ્રીક

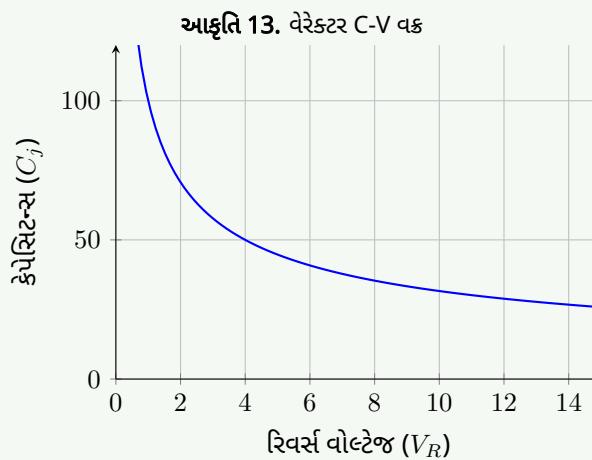
"Magnetrons Make Microwaves Through Magnetic Motion"

પ્રશ્ન 4(a) [3 ગુણ]

ગ્રાફનો ઉપયોગ કરીને વેરેક્ટર ડાયોડના કાર્ય સિદ્ધાંતને સમજાવો.

જવાબ

વેરેક્ટર ડાયોડ લાક્ષણિકતાઓ:

કાર્ય સિદ્ધાંત:

- રિવર્સ બાયાસ: રિવર્સ બાયાસ મોડમાં ઓપરેટ થાય છે.
- વરિએબલ કેપેસિટર: રિવર્સ વોલ્ટેજ સાથે ડિપ્લેશન લેયરની પહોળાઈ વધે છે.
- સંબંધ: $C_j \propto 1/\sqrt{V_R + V_\phi}$. વધારે વોલ્ટેજ $\rightarrow$ ઓછું કેપેસિટન્સ.

મેમરી ટ્રીક

"Varactors Vary Capacitance Via Voltage"

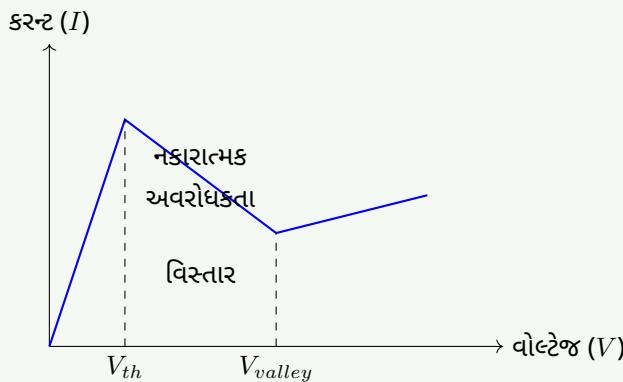
પ્રશ્ન 4(b) [4 ગુણ]

ગન ડાયોડ માટે ગન અસર અને નકારાત્મક અવરોધકતા સમજાવો.

જવાબ

ગન અસર (Transferred Electron Effect):

આકૃતિ 14. ગન ડાયોડ I-V લાક્ષણિકતા

મિકેનિકમ:

- બે વેલી: કન્ડક્ષન બેન્ડમાં લોઓર વેલી (હાઇ મોબિલિટી) અને અપર વેલી (લો મોબિલિટી) હોય છે.
- થ્રેશોફ્ટ: V_{th} ઉપર, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ અપર સલો વેલીમાં ટાન્સફર થાય છે.
- નકારાત્મક અવરોધકતા: વોલ્ટેજ વધતી કરણ ઘટે છે ($dI/dV < 0$), જે ઓસિલેશન પેદા કરે છે.

મેમરી ટ્રીક

“Gunn diodes Generate oscillations through Negative resistance”

પ્રશ્ન 4(c) [7 ગુણ]

માઇકોવેવ આવૃત્તિ માટે આવૃત્તિ માપન પદ્ધતિ સમજાવો.

મેમરી ટ્રીક

“Frequency Found through Careful Cavity Calibration”

OR

પ્રશ્ન 4(a) [3 ગુણ]

સ્વિચ તરીકે PIN ડાયોડનું કાર્ય સમજાવો.

જવાબ

PIN ડાયોડ સ્ક્રક્ચર:

સ્વિચિંગ ઓપરેશન:

કોષ્ટક 8. PIN સ્વિચ સ્થિતિઓ

બાયાસ	ઇન્ડ્રિન્સિક રીજન	સ્થિતિ
ફોર્વર્ડ બાયાસ	કેરિયર્સથી ભરેલું (Low R)	ON (સિગ્નલ પસાર)
રિવર્સ બાયાસ	ડિલીટેડ (High R)	OFF (સિગ્નલ બ્લોક)

મેમરી ટ્રીક

"PIN diodes Perform Perfect switching"

OR

પ્રશ્ન 4(b) [4 ગુણ]

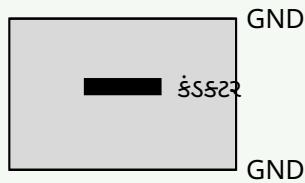
સ્ટ્રિપલાઇન અને માઇકોસ્ટ્રિપ સર્કિટ સમજાવો.

જવાબ

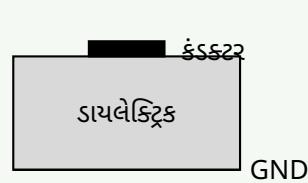
પ્લાનર ટ્રાન્સમિશન લાઇન્સની તુલના:

આકૃતિ 18. સ્ટ્રિપલાઇન VS માઇકોસ્ટ્રિપ

સ્ટ્રિપલાઇન

માઇકોસ્ટ્રિપ

કોષ્ટક 9. તુલના

પેરામીટર	સ્ટ્રિપલાઇન	માઇકોસ્ટ્રિપ
સ્ટ્રક્ચર	બે GND વર્ચે સેન્ટ્રિય	GND ની ઉપર કંડક્ટર
રેડિયેશન	નથી (શીલ્ડેડ)	રેડિયેટ કરે છે (ઓપન ટોપ)
મોડ	Pure TEM	Quasi-TEM

મેમરી ટ્રીક

"Striplines are Sandwiched, Microstrips are Mounted"

OR

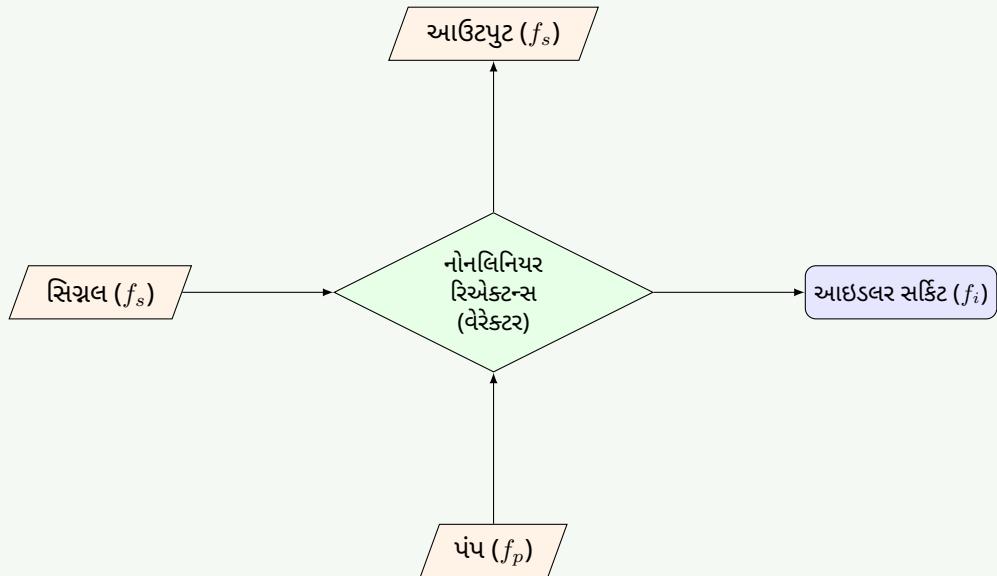
પ્રશ્ન 4(c) [7 ગુણ]

પેરામેટ્રિક એમિલફાયર માટે એમિલફિક્શનના સિદ્ધાંતો અને પ્રક્રિયા સમજાવો.

જવાબ

પેરામેટ્રિક એમિલફાયર સિદ્ધાંત:

આકૃતિ 19. પેરામેટ્રિક એમિલફાયર

પ્રક્રિયા:

- રેઝિસ્ટન્સને બદલે નોનલિનિયર રિએક્ટન્સ (વેરેક્ટર) વાપરે છે (લો નોઇજ).
- પંપ અનર્જી: હાઇ ફીકવન્સી પંપ (f_p) સિસ્ટમને ઊર્જા આપે છે.
- મિક્સિંગ: ઇન્ટરેક્શન આઇડલર ફીકવન્સી $f_i = f_p - f_s$ બનાવે છે.
- એમ્પલિકેશન: પંપમાંથી સિગ્નલ ફીકવન્સીમાં ઊર્જા ટ્રૂન્સફર થાય છે.

મેમરી ટ્રીક

“Parametric amplifiers Pump Power into signal Perfectly”

પ્રશ્ન 5(a) [3 ગુણ]

RADAR અને SONAR ની સરખામણી કરો.

જવાબ

તુલના:

કોષ્ટક 10. RADAR vs SONAR

પેરામીટર	RADAR	SONAR
તરંગ પ્રકાર	ઇલેક્ટ્રોમેગ્નોટિક (રેડિયો)	અકૌસ્ટિક (દ્વાનિ)
માધ્યમ	હવા / વેક્યુમ	પાણી
ગડપ	3×10^8 m/s	1500 m/s
રેન્જ	લાંબી (1000s km)	ટૂંકી (< 100 km)
એપ્લિકેશન	એવિએશન, હવામાન	સબમરીન, ફિલ્મિંગ

સિદ્ધાંત: બંને ઇકો રેન્જના ($R = vt/2$) વાપરે છે.

મેમરી ટ્રીક

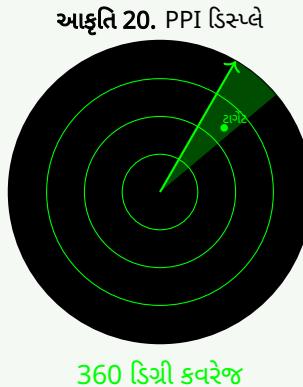
“RADAR sees Radio waves, SONAR hears Sound waves”

પ્રશ્ન 5(b) [4 ગુણ]

RADAR પ્રદર્શન પદ્ધતિનું નામ લખો અને કોઈપણ એકને સમજાવો.

જવાબ

RADAR ડિસ્પલે: A-Scope, B-Scope, C-Scope, PPI, RHI.
પ્લેન પોઝિશન ઇન્ડિકેટર (PPI):

લક્ષણો:

- પોલર કોઓર્ડિનેટ્સમાં મેપ જેણું ડિસ્પલે (રેન્જ અને બેરિંગ).
- સ્ક્રીનનું કેન્દ્ર = રડાર લોકેશન.
- સ્વીપ એન્ટીના સાથે સિંકોનાઇઝેશનમાં ફરે છે.

મેમરી ટ્રીક

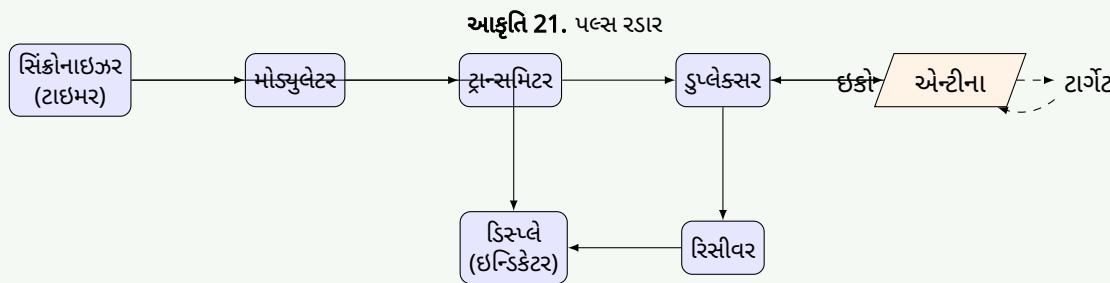
"PPI Provides Perfect Position Information"

પ્રશ્ન 5(c) [7 ગુણ]

બ્લોક ડાયાગ્રામ સાથે મૂળભૂત પલ્સ રડાર સિસ્ટમ સમજાવો.

જવાબ

પલ્સ રડાર સિસ્ટમ:

કાર્યો:

- સિંકોનાઇઝર: પલ્સનું ટાઈમિંગ નિયંત્રિત કરે છે.
- મોડ્યુલેટર: ટ્રાન્સમિટરને ટ્રિગર કરે છે.
- ટ્રાન્સમિટર: હાઇ પાવર RF પલ્સ જનરેટ કરે છે.
- કુલેક્સર: એન્ટીનાને TX અને RX વચ્ચે સ્વિચ કરે છે.
- રિસીવર: નબળા ઈકોને એમ્પલિફિયર કરે છે.

મેમરી ટ્રીક

"Pulse Radar Properly Processes Reflected signals"

OR

પ્રશ્ન 5(a) [3 ગુણ]

માઇકોવેવ આવૃત્તિની એપ્લિકેશનની સૂચિ બનાવો.

જવાબ

એપ્લિકેશન્સ:

કોષ્ટક 11. માઇકોવેવ ઉપયોગો

ક્ષેત્ર	એપ્લિકેશન્સ
કમ્પ્યુનિકેશન	સોટેલાઇટ, મોબાઈલ, WiFi
રાદાર	નેવિગેશન, હવામાન આગાહી, ડિફેન્સ
ઇન્ડસ્ટ્રિયલ	હીટિંગ, ડ્રાયિંગ, મરીરિયલ ટેસ્ટિંગ
મેડિકલ	ડાયાથમ્મો, કેન્સર સારવાર
ઘરેલું	માઇકોવેવ ઓવન્સ

મેમરી ટ્રીક

"Microwaves Serve Many Applications Perfectly"

OR

પ્રશ્ન 5(b) [4 ગુણ]

PULSED RADAR અને CW RADAR ની સરખામણી કરો.

જવાબ

તુલના:

કોષ્ટક 12. Pulsed vs CW Radar

પેરામીટર	Pulsed RADAR	CW RADAR
સિગ્નલ	ટૂકા પલ્સ	કન્ટિન્યુઅસ વેવ
રેન્જ	રેન્જ માપે છે ($ct/2$)	રેન્જ માપી શકતું નથી (FM જરૂરી)
વેલોસિટી	નબળું વેલોસિટી માપન	ઉત્કૃષ્ટ (ડોફ્લર ઇફેક્ટ)
પાવર	હાઇ પીક પાવર	લો એવરેજ પાવર
જટિલતા	વધારે (ડુલેક્સર જરૂરી)	સરળ (અલગ એન્ટીના)

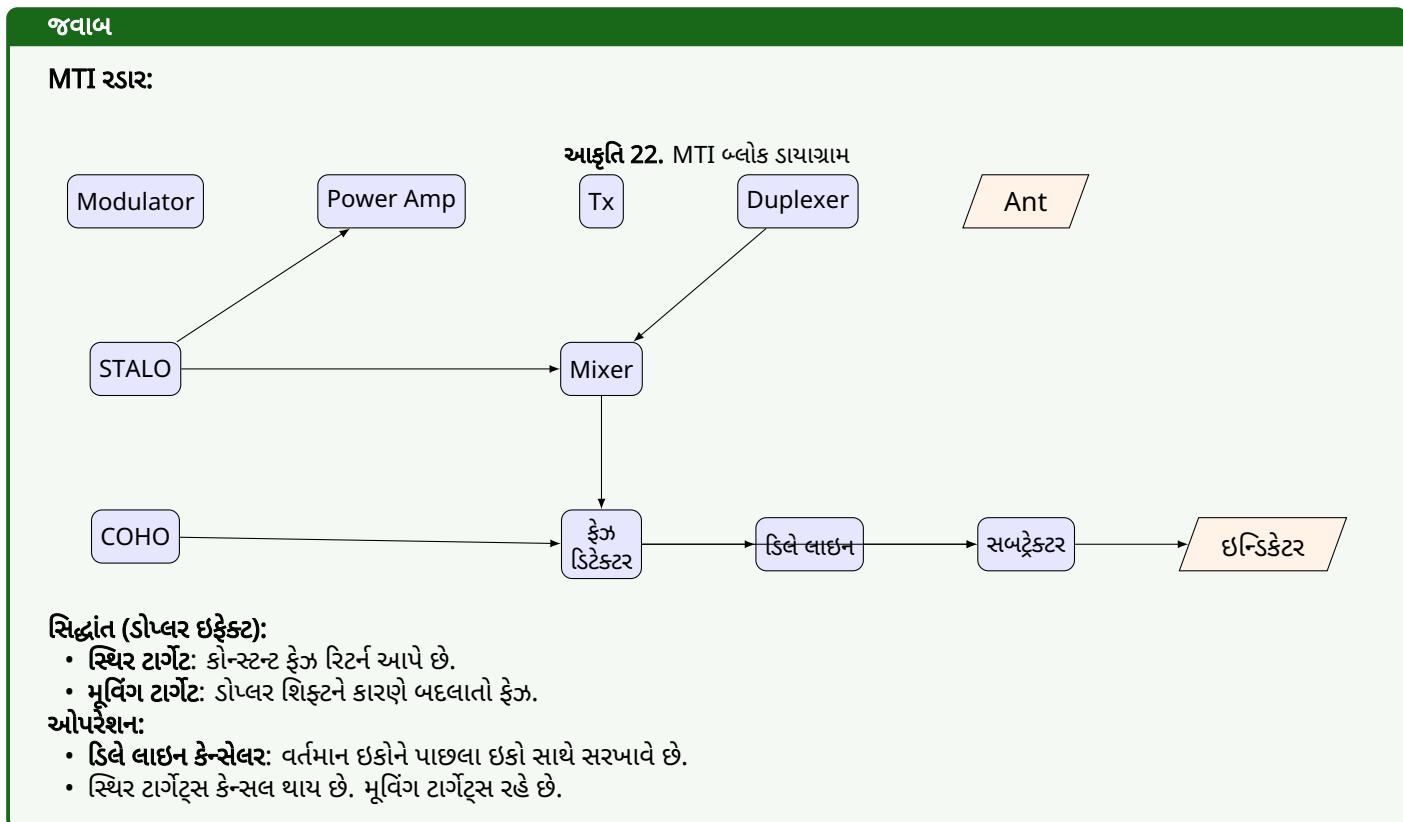
મેમરી ટ્રીક

"Pulsed measures Range, CW measures Velocity"

OR

પ્રશ્ન 5(c) [૭ ગુણ]

બ્લોક ડાયાગ્રામ સાથે MTI રદાર સમજાવો.

મેમરી ટ્રીક

“MTI Makes Targets Identifiable by Movement”

